

Sygnatura akt VI Ka 744/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **23 września 2016** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Bożena Żywiół

Sędziowie SSO Małgorzata Peteja-Żak (spr.)

SSO Grażyna Tokarczyk

Protokolant Marzena Mocek

przy udziale Macieja Świądrycha

Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Z.

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2016 r.

sprawy **K. S.** ur. (...) w Z.,

syna B. i J.

oskarżonego z art. 244 kk w zw. z art. 64§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 21 marca 2016 r. sygnatura akt VII K 29/15

na mocy art. 437§ 1 kpk, art. 636 § 1 kpk

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych i wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 300 (trzysta) złotych.

Sygn. akt VI Ka 744/16

UZASADNIENIE WYROKU

z dnia 23 września 2016r.

Sąd Rejonowy w Zabrze wyrokiem z dnia 21 marca 2016r., w sprawie o sygn. VII K 29/15, uznał oskarżonego K. S. za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że w dniu 11 grudnia 2014r. w Z. prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny, a to samochód osobowy marki V. (...) o nr rej. (...), czym nie zastosował się do obowiązującego, orzeczonego wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 21 listopada 2011r., sygn. akt VII K 906/11, środka karnego 4 lat zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych oraz orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 19 czerwca 2013r., sygn. akt VII K 36/12, środka karnego 5 lat zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu:

- w okresie od 28 września 2012r. do 14 listopada 2012r. kary pozbawienia wolności oraz w okresie od 17 listopada 2012r. do 1 sierpnia 2013r. kary pozbawienia wolności odbywanej w systemie dozoru elektronicznego, orzeczonej wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 21 listopada 2011r. w sprawie o sygn. akt VII K 906/11, za umyślne przestępstwo podobne określone w art. 178a § 4 kk, obejmujące naruszenie sądowego zakazu prowadzenia pojazdów,

- w okresie od 4 kwietnia 2014r. do dnia popełnienia przestępstwa, tj. 11 grudnia 2014r., kary pozbawienia wolności odbywanej w systemie dozoru elektronicznego, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 19 czerwca 2013r. w sprawie o sygn. akt VII K 36/12, za umyślne przestępstwo podobne określone w art. 178a § 4 kk, obejmujące naruszenie sądowego zakazu prowadzenia pojazdów, tj. występku z art. 244 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to przestępstwo na mocy art. 244 kk skazał go na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Nadto zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa stosowne koszty sądowe.

Apelację od tego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze i zarzucając mu rażącą niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary, wyrażającą się w wymierzeniu oskarżonemu kary bezwzględnej 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, która to kara przekracza stopień zawinienia oskarżonego i nie uwzględnia istniejących w sprawie okoliczności łagodzących oraz dyrektyw wymiaru kary oraz oddalenie wniosku dowodowego o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania oskarżonego, podczas gdy oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, złożył szczerze wyjaśnienia, w pełni zrozumiał naganność swojego postępowania, oskarżony miał do przebycia niezbyt dużą odległość, zaś ruch w tym czasie był niewielki, oskarżony wyraził żal i skruchę, jechał do żony, która była w 6 miesiącu ciąży i zadzwoniła do niego, iż bardzo źle się poczuła, ponadto K. S. ma stałą, legalną pracę, ma możliwość awansu, ma ustabilizowaną sytuację osobistą – żonę, malutką roczną córeczkę, po śmierci ojca udziela wsparcia o pomocy schorowanej matce, która znajduje się w trudnej sytuacji finansowej.

W oparciu o powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez złagodzenie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności i wymierzenie mu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby w wymiarze 5 lat lub ewentualnie kary bezwzględnej 1 roku pozbawienia wolności, zaś z ostrożności procesowej o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Analiza akt sprawy, pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia oraz wywiedzionej apelacji doprowadzić musiała do uznania, iż apelacja ta na uwzględnienie nie zasługuje, przez co zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy.

Rozpoznając środek zaskarżenia wniesiony przez obrońcę oskarżonego, w pierwszym rzędzie zbadał Sąd Okręgowy z urzędu prawidłowość ustaleń Sądu Rejonowego w zakresie stanu faktycznego oraz winy oskarżonego, jak i przyjętej w zaskarżonym orzeczeniu kwalifikacji prawnej, w tym zakresie nie dopatrując się jakichkolwiek uchybień. Poczynione przez Sąd I instancji w oparciu o właściwie zebrany i oceniony materiał dowodowy ustalenia faktyczne uznać należy za trafne, zgodne ze zgromadzonymi i ujawnionymi w toku rozprawy dowodami, które tenże Sąd ocenił w sposób pozostający pod ochroną art. 4 kpk, art. 5 § 2 kpk oraz art. 7 kpk. Stanowisko swoje Sąd należycie uzasadnił w sposób zgodny z treścią art. 424 kpk. Sąd orzekający nie dopuścił się przy rozpoznawaniu sprawy ani przy wyrokowaniu błędu w ustaleniach faktycznych, a ustalenia te znajdują w zupełności potwierdzenie w zgromadzonych dowodach. Sąd Rejonowy rozpoznając sprawę nie przekroczył także granic swobodnej oceny dowodów. Przekroczenie takowe może mieć miejsce bowiem wyłącznie w sytuacji, gdy na podstawie prawidłowo zgromadzonych dowodów Sąd poczynił ustalenia faktyczne niezgodne wprost z zebranymi dowodami lub wysnuł z tak zgromadzonych dowodów wnioski sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego bądź też wnioski wyciągnięte z zebranego materiału dowodowego wyprowadzone zostały z bezzasadnym pominięciem dowodów przeciwnych do poczynionych ustaleń, jak również wówczas, gdy bezzasadnie Sąd odmówił wiary określonym dowodom. Tak w niniejszej sprawie się nie stało.

Ocena przeprowadzona przez Sąd Rejonowy była wszechstronna i jako obiektywna nie nosi znamion dowolności. Sąd Okręgowy podzielił ustalenia Sądu meriti w zakresie winy oskarżonego, która w okolicznościach niniejszej sprawy nie może budzić wątpliwości. Słusznie ustalił Sąd zatem, że dopuścił się oskarżony popełnienia przypisanego jego osobie przestępstwa.

Wprawdzie winy oskarżonego w wywiedzionym środku odwoławczym skarżący nie kwestionował, to jednak kontrolując zaskarżone orzeczenie z urzędu stwierdził Sąd odwoławczy, że zgromadzone w postępowaniu niniejszym dowody nie pozostawiają wątpliwości, iż K. S. dopuścił się przypisanego mu wyrokiem w niniejszej sprawie przestępstwa w sposób opisany w pisemnych motywach orzeczenia. Dowody te, analizowane we wzajemnym powiązaniu, przekonują do wniosku o sprawstwie oskarżonego, a załączone do akt sprawy dokumenty oraz zeznania świadka – funkcjonariusza Policji - potwierdzają jedynie niezbitcie fakt prowadzenia przez niego samochodu pomimo obowiązującego go zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, orzeczonego na okres 4 lat na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 21 listopada 2011r., w sprawie o sygn. akt VII K 906/11, oraz zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego na okres 5 lat wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 19 czerwca 2013r., w sprawie o sygn. akt VII K 36/12. Niewątpliwym jest zatem i też to, że ten środek karny obowiązywał w dacie czynu przypisanego oskarżonemu w związku z krótkotrwałym uprzednim pozbawieniem go wolności i opuszczeniem przez oskarżonego zakładu karnego po udzieleniu po zezwoleniu na odbycie reszty pierwszej z kar w systemie dozoru elektronicznego. W tych okolicznościach wina oskarżonego, jak i przyjęta przez Sąd orzekający kwalifikacja prawna czynu nie mogą budzić żadnych wątpliwości.

Odnosząc się natomiast do zarzutu apelacji, kwestionującej wyłącznie decyzję Sądu o orzeczeniu wobec oskarżonego rażąco surowej kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, stwierdzić trzeba, że w realiach niniejszej sprawy zasadnym jest orzeczenie wobec oskarżonego kary bezwzględnej pozbawienia wolności w wymiarze określonym zaskarżonym wyrokiem.

Zarzut rażącej surowości kary może być zasadny tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary określonych w art. 53 kk (zob. wyrok SN z dnia 14 XI 1973r., III KR 254/73, OSNPG 1974/3-4/51).

Sąd Rejonowy właściwie ustalił stopień zawinienia oskarżonego i wymierzył mu karę adekwatną do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu, według swojego uznania i w granicach przewidzianych przez ustawę. W pisemnych motywach uzasadnienia zaskarżonego wyroku w sposób obszerny i szczegółowy uwzględnił całokształt okoliczności mający wpływ na wymiar kary, biorąc pod uwagę wszystkie dyrektywy jej orzekania. Kara wymierzona oskarżonemu zatem w sposób należyty spełnia swe cele zapobiegawcze i wychowawcze, wypełniając równocześnie wymogi prewencji ogólnej i w zakresie społecznego oddziaływania. Skarżący co prawda wskazuje na postawę oskarżonego, jego przyznanie się do winy i chęć współpracy z organami ścigania, to jednak zdaje się przeceniać wagę tych okoliczności zważywszy na fakt zatrzymania sprawcy do rutynowej kontroli drogowej gdy ten prowadził pojazd mechaniczny, a więc zatrzymania go niejako na gorącym uczynku. Obrońca podkreśla wagę i znaczenie właściwości i warunków osobistych oskarżonego, wskazując na ustabilizowanie jego sytuacji życiowej i rodzinnej, tzn. założenie rodziny, posiadanie stałej pracy zarobkowej oraz nienagannej opinii w środowisku lokalnym, i choć okoliczności te zdają się wynikać z treści przedłożonych dokumentów, to jednak postawa oskarżonego, prezentowana przez niego na przestrzeni ponad 6 lat, wykazuje w sposób jawny lekceważenie dla wyroków sądowych, a tym samym zupełny brak jego autorytetu dla wymiaru sprawiedliwości. Trudno zgodzić się zwłaszcza z apelującym gdy podkreśla zrozumienie przez oskarżonego naganności swojego postępowania, w świetle bowiem kolejnego powrotu do przestępstwa oraz nagminności zachowania w nieszanowaniu uprzednich orzeczeń sądowych trzeba bowiem stwierdzić, że poprzednie kary, mimo orzekania ich w wariantach kar nawet bezwzględnych, nie okazywały się być dostatecznie dolegliwe dla sprawcy, a tym samym nie spełniały wobec niego celów kary. Uwzględniając działanie oskarżonego w warunkach powrotu do przestępstwa, popełnienie czynu mu przypisanego w czasie gdy odbywał on inną karę pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 178a § 4kk, kara orzeczone przez Sąd Rejonowy, choć surowa, nie może

być uznana za karę rażąco niewspółmiernie surową. Rażąca niewspółmierność kary, o jakiej mowa w art. 438 pkt 4 kpk, zachodzić może tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 kk oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego. Tak jednak w niniejszej sprawie się nie stało. W ocenie Sądu Okręgowego wymierzona oskarżonemu kara 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności bez wątpienia nie jest karą rażąco niewspółmiernie surową, zważywszy na stopień karygodności popełnionego czynu, stopień winy oraz dalszych okoliczności decydujących o wysokości kary, które miał w polu widzenia Sąd orzekający, we właściwy sposób je uwypuklając w pisemnych motywach swojego rozstrzygnięcia.

Słusznie wywodzi także Sąd meriti, że obecnie stawianie wobec oskarżonego pozytywnej prognozy kryminologiczno – społecznej, będącej podstawą warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, nie znajduje racjonalnych podstaw. Wszak trzeba zważyć na obciążający oskarżonego sposób życia przez popełnieniem tego przestępstwa. Oskarżony mimo jeszcze młodego wieku był już uprzednio parokrotnie skazywany za przestępstwa podobne, skierowane przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji oraz wymiarowi sprawiedliwości. Pomimo orzekanych początkowo wobec niego kar nieizolacyjnych, z dużą łatwością powracał na drogę przestępstwa, decydując się na kierowanie pojazdem mimo orzekanych wcześniej w tym przedmiocie zakazów oraz kar najbardziej dolegliwych. Obecnie przypisanego mu przestępstwa dopuścił się on w warunkach powrotu do przestępstwa, nadto w czasie odbywania przez niego kolejnej kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. O tym, że osoba oskarżonego nie rokuje na poprawę bez odpowiednio surowego potraktowania przekonuje zatem wielokrotna uprzednia karalność oskarżonego, w tym także za czyn z art. 244 kk, łatwość w powracaniu na drogę przestępczą, obrazując ogólne negatywne nastawienie oskarżonego do obowiązku przestrzegania reguł porządku prawnego. Dotychczasowa postawa oskarżonego pozwala zatem na wykluczenie hipotezy o incydentalnym charakterze czynu oskarżonego i przekonuje o konieczności zastąpienia wolnościowych form represji bezwzględną karą pozbawienia wolności w orzeczonym wymiarze. Instytucja warunkowego zawieszenia wykonania kary może być stosowana jedynie wtedy, gdy jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżeniu powrotowi do przestępstwa. W ocenie Sądu odwoławczego powyższe przesłanki nie są spełnione w odniesieniu do oskarżonego. Orzeczona kara, nie przekraczając stopnia winy oskarżonego i będąc adekwatną do ustalonego znacznego stopnia społecznej szkodliwości czynu, poprzez jej realną dolegliwość ma daleko większe szanse wywołać u oskarżonego, jeśli nie szacunek, to przynajmniej respekt dla porządku prawnego, a przez to skłonić go w przyszłości do zaniechania popełniania kolejnych przestępstw, przynajmniej z obawy przed poznaną dolegliwością grożącej kary.

W tych realiach podnoszone przez obrońcę w apelacji okoliczności dotyczące sytuacji rodzinnej i majątkowej oskarżonego, w tym zwłaszcza konieczność utrzymania małego dziecka oraz niesienie pomocy dla schorowanej matki, nie są w stanie zmienić negatywnego obrazu jego osoby i oceny, że orzeczona być winna wobec niego za przypisane mu zaskarżonym wyrokiem przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości kara pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Nie sposób zatem wobec wskazanych wyżej okoliczności uznać za zasadną pozytywną prognozę kryminologiczną wobec oskarżonego.

Inna niż pozbawienie wolności orzeczone bez warunkowego zawieszenia jego wykonania kara nie jest w stanie osiągnąć celów kary. Orzeczona kara pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania zatem spełnia zatem wymogi dyrektywy z art. 58 § 1 kk, nie narusza nadto zasad wymiaru kary sformułowanych w art. 53 kk oraz zasad odnoszących się do możliwości warunkowego zawieszenia jej wykonania opisanych w przepisie art. 69 kk w brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 2015r.

Apelacja, w której domagał się skarżący orzeczenia wobec oskarżonego łagodniejszej kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania bądź też kary bezwzględnej 1 roku pozbawienia wolności, na uwzględnienie zatem nie zasługiwała.

Kierując się wskazanymi w niniejszym uzasadnieniu powodami Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok zatem utrzymał w mocy; nie znalazł podstaw do kwestionowania trafności zaskarżonego wyroku w zakresie ustalonego stanu faktycznego i przeprowadzonej przez Sąd I instancji oceny dowodów, kwalifikacji prawnej, ani - co za tym idzie - rozstrzygnięcia o winie oskarżonego, jak również o karze.

W pkt 2 wyroku zasądzone od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze oraz wymierzono mu opłatę za II instancję, nie znajdując podstaw do zastosowania przepisu art. 624 § 1 kpk w tym zakresie.